

סיכום ניסוי עיצוב – פיכמן 2009

תרצה זהבי – שה"מ

גל ספיר – מו"פ צפון

מבוא:

שיטת גידול הגפן המקובלת בענבי יין בישראל היא נטיעה במירווח של 3 מטר בין השורות, 1.5 בין הגפנים בשורה, זמירה קצרה ושילוב שריגים אנכי. מטרת העבודה הנוכחית היא לבדוק את ההשפעה של זמירה ארוכה על היבול המתקבל (כמותית ואיכותית). בניסוי זה ניבחנו שיטת הזמירה במשולב עם ההשפעה של המרחק בין הגפנים בשורה שכן יש יסוד להניח אינטראקציה בין שני גורמים אלה.

שיטות:

הניסוי ניטע בשנת 2007 בכרם בחוות פיכמן. ניטעו שני זנים: קברנה סוביניון ושיראז, שניהם זנים עם עוצמת צימוח חזקה מורכבים על 101-14.

כל זן נטוע בשש שורות (חזרות) רצופות הנטועות לסרוגין במרחק של 1 או 1.5 מטר בין השתילים בשורה. כל שורה חולקה לשלושה טיפולי זמירה/עיצוב: זמירה קצרה, זמירה ארוכה כשזמורת הפרי קשורה ישר על החוט הראשון וזמירה ארוכה כשזמורת הפרי מקושתת מעל חוט תומך. מאחר ובניית הבדים נעשתה בעיקרה בעונת 2008 הרי שלקראת עונת 2009 גם הגפנים המיועדות להיות בזמירה קצרה היו למעשה בזמירה ארוכה אך עם זמורות קצרות יחסית (מחצית המרחק בין הגפנים).

ציור 1: שיטת הקשירה של גפנים בזמירה ארוכה בניסוי.

שיראז: זמירה ארוכה קשירה ישרה
קשירה בקשת

אורך זמורות הפרי (מספר עיניים) בטיפולי הזמירה הארוכה מוצג בטבלא 1:

קשירה בקשת	קשירה ישרה	
14-12	10-8	1 מטר
18-16	12-10	1.5 מטר

מדדים ניבדקים:

בליבלוב, אחרי דילול של שריגים כפולים, ניספרו השריגים והאשכולות בשלוש גפנים בכל חזרה, לקראת הבציר נערך מעקב הבשלה (100 גרגרים לחזרה) ובבציר ניבדקו היבול ומדדי התירוש. בחורף 09-10 אופין הצימוח של העונה החולפת ע"י ספירת הזמורות העבות והדקות (מעל ומתחת ל 5 מ"מ), מדידת אורך של 4 זמורות ושקילה של הגזם.

תוצאות:

א. התעוררות:

בשני הזנים נמצא הבדל מובהק במספר השריגים והאשכולות לגפן בגפנים המיועדות להיות בזמירה קצרה (אך היו בשנה זו עם בדים חד שנתיים קצרים יחסית) לבין הגפנים בזמירה ארוכה (ממוצע של שתי צורות הקשירה) בהן הושארו זמורות ארוכות יותר. גם למרחק בין הגפנים היתה השפעה מובהקת על מספר השריגים והאשכולות לגפן. לא נמצא הבדל במספר האשכולות לשריג (טבלא 2).

טבלא 2: איפיון ההתעוררות בשני הזנים בטיפולים השונים: אם אני מבין נכון חסר שמות הזנים.

שיראז		קברנה סוביניון			
מרחק בין גפנים					
1.5	1	1.5	1	טיפול	מדד
29.00	27.07	25.20	26.20	זמירה ארוכה - קשת	שריגים לגפן
29.73	23.40	27.47	23.33	זמירה ארוכה - ישר	
17.07	12.20	21.50	16.83	זמירה "קצרה"	
63.67	51.47	49.87	52.20	זמירה ארוכה - קשת	אשכולות לגפן
60.73	45.93	53.27	45.27	זמירה ארוכה - ישר	
38.20	26.40	42.87	30.90	זמירה "קצרה"	
2.20	1.90	1.98	1.99	זמירה ארוכה - קשת	אשכולות לשריג
2.04	1.99	1.94	1.92	זמירה ארוכה - ישר	
2.24	2.18	1.99	1.84	זמירה "קצרה"	

ב. יבול:

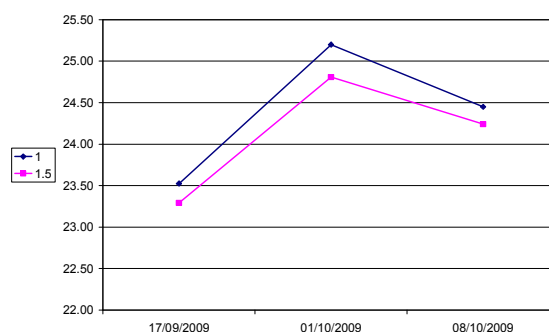
בשני הזנים היבול לגפן בגפנים הנטועות במירוח של 1 מטר היה נמוך יחסית לגפנים הנטועות במירוח של 1.5 מטר ואילו היבול לדונם נטה להיות גבוה יותר בגפנים הצפופות בשיראז אך נמוך יותר בקברנה הצפוף (טבלא 3, הבדלים ביבול לדונם לא מובהקים).
טבלא 3: גובה היבול.

שיראז		קברנה סוביניון		
1.5 מטר	1 מטר	1.5 מטר	1 מטר	
5.19	3.82	4.15	2.29	יבול לגפן
1071	1271	921	763	יבול לדונם

ג. נתוני תירוש בבציר.

בקברנה נמצאה מגמה של הקדמה בצבירת הסוכר בגפנים הצפופות לעומת הגפנים הנטועות במירוח של 1.5 מטר (ציור 2). ואילו בשיראז לא ניראה הבדל בנתוני ההבשלה בין מירוחי הנטיעה או בהתאם לשיטת הזמירה.

ציור 2: צבירת הסוכר בגפני קברנה סוביניון במירוחים השונים:

סיכום ראשוני:

בניית הגפנים נעשתה לקראת שנת הניבה הראשונה. למעשה נערכה השנה השואה בין גפנים הנטועות במירוחים שונים שניזמרו עם זמורות פרי באורכים שונים, בהתאם למירוח הנטיעה ולשיטת הזמירה המתוכננת בהמשך. כצפוי אורך זמורות הפרי השפיע מובהק על מספר השריגים והאשכולות ועל היבול לגפן אך לא על היבול לדונם. בינתיים לא ניראו מגמות ברורות בהשפעה על איכות ההבשלה.